

Titel	Wat zie ik daar VL
Leerjaar	Groep 7 en 8
Type les	Een voorbereidende les op een kunstenaar in de klas workshop van Tetem.
Lesduur	45 minuten
Omschrijving van de les	<p>Een voorbereidende les waarbij de kinderen samen nadenken over wat kunst is, wat een kunstenaar is en hoe je een creatief proces doorloopt.</p> <p>Wat kan je allemaal zien in een museum? Wat is een kunstenaar? Waaruit kan een kunstenaar inspiratie halen? Wat is een creatief proces?</p> <p>De kinderen bekijken een aantal kunstwerken van verschillende kunstenaars. Ze praten over wat allemaal kunst kan zijn en denken na over welke inspiratie kunstenaars gebruiken.</p> <p>De kinderen onderzoeken of zij voorwerpen uit hun klas een nieuwe betekenis kunnen geven door ze te bekijken vanuit een ander perspectief. Ook bedenken ze een naam voor hun nieuwe voorwerp. De voorwerpen worden tentoongesteld in de klas.</p> <p>De kinderen bekijken de nieuwe toepassingen van de voorwerpen door te lopen door de klas. Tot slot reflecteren de kinderen op de les en denken na over wat ze hebben geleerd.</p> <p>De kinderen maken kennis met beeldende kunst van verschillende kunstenaars en denken na over de inrichting van een tentoonstelling (betekenisvolle onderwerpen en thema's).</p> <p>De kinderen observeren voorwerpen uit de design en industriële vormgeving (betekenisvolle onderwerpen en thema's).</p> <p>De kinderen filosoferen over de betekenis van voorwerpen en geven een nieuwe betekenis aan voorwerpen (filosoferen).</p> <p>De kinderen kijken/luisteren naar en praten over het eigen werk en dat van groepsgenoten (reflecteren)</p>
Onderwerpen	Kunstenaar, inspiratie, creatief denken
Vakgebied	Kunstzinnige oriëntatie (beeldend)
Leerinhoud	
TULE kerndoel 54	<p>De kinderen maken kennis met beeldende kunst uit het museum en denken na over de inrichting van een tentoonstelling (betekenisvolle onderwerpen en thema's).</p> <p>De kinderen observeren voorwerpen uit de design en industriële vormgeving (betekenisvolle onderwerpen en thema's).</p> <p>De kinderen filosoferen over de betekenis van voorwerpen en geven een nieuwe betekenis aan voorwerpen (filosoferen).</p>
TULE kerndoel 55	De kinderen kijken/luisteren naar en praten over het eigen werk en dat van groepsgenoten (reflecteren)

Uitvoering	
Lesplanning	<p>Lesduur: 45 minuten</p> <p>Inleiding: 20 minuten</p> <p>Opdracht: 15 minuten</p> <p>Reflectie: 10 minuten</p>
Vorbereiding	<p>Bestudeer de inhoud van deze les hieronder beschreven.</p> <p>Bestudeer de presentatie: 'Wat zie ik daar VL (presentatie)'.</p> <p>Zet de volgende technische materialen klaar:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Laptop met beamer of Digibord • De presentatie 'Wat zie ik daar VL (presentatie)'. Zet de volgende materialen klaar: • Briefjes • Pennen
Inleiding	<p>Start de presentatie: 'Wat zie ik daar VL (presentatie)'</p> <p>Toon afbeelding 1 Vertel: Binnenkort gaan we een workshop doen van Tetem. We krijgen bezoek van een kunstenaar in de klas.</p> <p>Vertel: Een kunstenaar maakt kunstwerken. Vraag: Weet iemand wat een kunstwerk allemaal kan zijn? Antwoord: Een schilderij, een beeld, maar ook een foto, een film of een <i>installatie</i> (dat is een kunstwerk waar je zelf in kan).</p> <p>Toon afbeelding 2 Vraag: Wie kan bedenken wat het doel is van het maken van een kunstwerk? Wat is het idee erachter? Vertel: Kunstwerken kunnen verschillende doelen hebben. Het kan een verhaal vertellen, je vrolijk maken, of je juist over iets laten nadenken. Hoe een kunstwerk er ook uit ziet, het laat altijd een bepaald idee of visie zien. Dat wordt ook wel perspectief genoemd. Tijdens deze les en tijdens de workshop ga je allerlei dingen in een ander perspectief zien, snelle tekeningen maken en deze Japans boekbinden tot je eigen boek vol tekeningen (zie foto rechts).</p> <p>Toon afbeelding 3 Vertel: Hier zie je een aantal schilderijen en een beeld uit het Rijksmuseum Twenthe. Ze zijn gemaakt door verschillende kunstenaars. Waaruit denk je dat zij inspiratie hebben gehaald? Wat is hun doel geweest, denk je? Antwoord, bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arcadisch landschap van Juriaan Andriessen: verhalen of een mooi landschap, schoonheid laten zien • Sterrennacht van Vincent van Gogh: sterren, de nacht, de maan, het contrast tussen donker en licht laten zien • Beeld van Jezus op ezel: verhalen uit de bijbel, dieren, het verhaal van Jezus vertellen • Luitspeelster van Jan Steen: muziek, de liefde, en de liefde laten zien in een schilderij <p>Vertel: Veel kunstenaars halen hun inspiratie uit dingen die ze zien, en vertalen dit dan naar een kunstwerk. Soms laten ze wat ze dan hebben gevonden zien vanuit een ander perspectief.</p> <p>Toon afbeelding 4 Vraag: Over kunstenaars wordt wel gezegd dat ze creatief zijn. Wie weet wat dat betekent, als je creatief bent? Vertel: Als mensen goed kunnen tekenen of schilderen, wordt er wel gezegd dat ze creatief zijn. Alleen is creativiteit veel meer dan dat. Het is ook creatief is als je goed oplossingen kan bedenken, als je iets bouwt, of als je iets nieuws kookt of bakt, of als je iets uitvindt.</p> <p>Vertel: Kunstenaars maken meestal niet gewoon een kunstwerk. Ze proberen allerlei dingen uit, oefenen, testen, laten het fout gaan, om daar weer van te leren. Dat wordt ook wel een creatief proces genoemd.</p>

	<p>Vraag: Hier zie je weer drie kunstwerken. Hoe denk je dat het creatief proces is gelopen bij deze kunstwerken?</p> <p>Antwoord, bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wandtapijt van Maximiliaan van der Gucht: <ul style="list-style-type: none"> - Inspiratie opdoen in een bos, kijken naar honden en vogels - Onderzoeken hoe je weeft, oefenen met het tekenen van een bos - Het wandtapijt weven - Kijken of alles is gelukt. En dat doet hij tussendoor natuurlijk ook. • Winterlandschap met ijsvermaak van Hendrik Avercamp: <ul style="list-style-type: none"> - Kijken naar sneeuwlandschap en dorpsbewoners - Testen hoe je sneeuw en huizen kan tekenen die bestaan uit vierkantjes, verschillende soorten verf uitproberen, verschillende kleuren testen - Het schilderij schilderen - Kijken of alles zo is zoals hij wil • De komst van de lente in Woldgate van David Hockney: <ul style="list-style-type: none"> - Inspiratie opdoen in de lente, in het echt bossen bekijken - Onderzoeken hoe je zo precies kan schilderen, testen welke soort verf goed werkt, kleuren testen - Het schilderij maken - Terugkijken naar het schilderij en kijken of alles klopt. <p>Vertel: Je kan vier stappen van een creatief proces zelf ook meemaken als je bijvoorbeeld een tekening maakt: eerst bekijk je voorbeelden, dan maak je een schets, dan je uiteindelijke tekening, en reflecteer je op je werk. Tijdens de workshop ga je vooral veel schetsen, en objecten tekenen vanuit een nieuw perspectief.</p>
Opdracht	<p>Vertel: Kunstwerken laten je een nieuw perspectief zien. Daarmee gaan wij nu een opdracht doen: we maken nu van de klas een museum. Maar alleen met voorwerpen die iets anders zijn geworden dan waarvoor ze zijn bedoeld, door een ander perspectief te gebruiken.</p> <p>Voor de docent: verdeel de klas in tweetallen.</p> <p>Vertel: Je zoekt met z'n tweeën in het lokaal een voorwerp. Stel daarbij telkens de volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waarvoor is dit voorwerp bedoeld? • Wat gebeurt er als je het voorwerp van een andere kant bekijkt? • Kan je een nieuwe functie bedenken voor dit voorwerp? • Hoe heet dit nieuwe voorwerp? Schrijf dit op je briefje en leg het bij jullie voorwerp. <p>Gebruik hierbij je fantasie!</p> <p>Voor de docent: Als er klassikaal een aantal voorwerpen is verzameld, stel deze voorwerpen dan ten toon. Doe dit bijvoorbeeld door op elk tafelgroepje een aantal voorwerpen neer te zetten, met de briefjes van de nieuwe namen van de voorwerpen erop.</p>
Reflectie/ presentatie	<p>Vraag alle kinderen om rond te lopen door de klas en alle voorwerpen te bekijken met de nieuwe functies. Stel de volgende reflecterende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoe vond je het om voorwerpen vanuit een nieuw perspectief te zien? • Wat heb je geleerd vandaag? • Wat heb je geleerd over een creatief proces? • Welk voorwerp vond jij heel slim bedacht? Hoe komt dat? • Vond je het lastig om een nieuwe functie te geven aan een voorwerp? Hoe kwam dat?